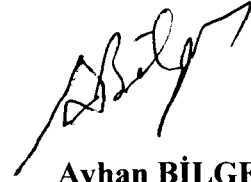

1194
26.12.2018

101792

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yasal mevzuata aykırı şekilde cezaevinde tutulan Halkların Demokratik Partisi Hakkari Milletvekili Leyla Güven'in maruz kaldığı hukuksuzlukların tüm boyutları ile araştırılması, tutuklama müessesesinin keyfi ve hatalı uygulanmasının araştırılması ve çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98'inci TBMM İktüzüğünün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan BİLGİN

HDP Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Demokratik Toplum Kongresi Eş Başkanı ve Halkların Demokratik Partisi Hakkari Milletvekili Leyla Güven, 24 Haziran Genel Seçimlerinde milletvekili seçilmiş olmasına rağmen tahliye edilmemiştir. TBMM'nin cezaevinde tutulan tek üyesi olan Leyla Güven'in tutuklu yargılandığı dosyasının duruşması bu gün Diyarbakır'da görülmektedir. Partimizin Hakkâri milletvekili Leyla Güven'in cezaevinde tutulması Anayasa'nın 83. maddesinin 2. fıkrasında tanımlanan milletvekili dokunulmazlığına aykırıdır.

Hakkari Milletvekili Leyla Güven hakkında 29 Haziran 2018 tarihinde yani milletvekili seçildikten 5 gün sonra verilen tahliye kararına rağmen, Savcılık tarafından yapılan itiraz sonrası Diyarbakır 10. Ağır Ceza Mahkemesi, Güven'in tutukluluk halinin devamına karar vermiştir. Mahkeme, Yargıtay tarafından milletvekilliği sona erinceye kadar MİT TIR'ları davasında 5 yıl 10 ay hapis cezası onanan CHP Milletvekili Enis Berberoğlu'nun cezasının infazının durdurulmasına ve salıverilmesi kararını milletvekili tutukluluğuna emsal olarak değerlendirmeyerek siyasi bir tercihte bulunmuştur.

Yargıtay kararında "Anayasa'nın 84/2. maddesi uyarınca milletvekilliğinin kesin hüküm giyme halinde düşmesinin, bu husustaki kesin mahkeme kararının genel kurula bildirilmesine bağlandığı, hüküm altına alındığı, TBMM üyesi hakkında, seçimden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesinin, üyelik sıfatının sona ermesinden sonra mümkün olduğu belirtilen gerekçede, Anayasa'nın 83/3 maddesi gereğince Berberoğlu hakkında verilen ceza hükmünün yerine getirilmesinin üyelik sıfatının sona ermesine bırakılmasına karar verildiği hüküm altına alınmıştır." şeklindedir.

Aslında Mahkemenin karşı oy yazısında da belirtildiği üzere Anayasa'nın 83/4. maddesine göre de "tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturmanın, Meclisin yeniden dokunulmazlığı kaldırmasına bağlı olması" sebebiyle öncelikle durma kararı verilmesi gerekmektedir.

TBMM 26. dönemde yasama dokunulmazlığını düzenleyen 2/1028 esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi değişikliği ile maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; ilgili mercilere intikal etmiş yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyaları bulunan milletvekilleri hakkında, sadece ve sadece *Anayasa'nın*

83'üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmünün uygulanmaması ve dolayısıyla yargılama önündeki anayasal engellerin kaldırılması hüküm altına alınmıştır.

Anayasa Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili Mustafa ŞENTOP açılış konuşmasında “Anayasa değişiklik Teklifi ile Anayasa’nın 83’üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmünün uygulanmaz denildiği, Anayasa’nın 83’üncü maddesinin dördüncü fıkrasının varlığını sürdürdüğü, tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmasının Meclisin dokunulmazlığı yeniden kaldırmasına bağlı olduğu, bu hükme ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmadığı için hükmün yerinde durduğu ve geçerli olduğu, dolayısıyla tekrar bir seçim olması hâlinde seçilenlerin, dokunulmazlığı kaldırılan dosyalar bakımından, dokunulmazlığın yeniden kazanılacağına açık olduğunu” ifade etmiştir.

Yüksek Mahkeme Berberoğlu yargılamasında verdiği kararla daha evvelki içtihadı olan Balbay kararından da kısmen uzaklaşmıştır. Yüksek mahkemenin içtihat bilirlğine varamaması yerel mahkemelerde keyfi kararların verilmesine sebep olmaktadır.

Gelinen aşamada bir kısmı yukarıda açıklanan somut olaylarda görüldüğü üzere, hukuk devleti ilkesinden uzaklaşmaktadır. Kuvvetler ayrılığının ve yargı bağımsızlığının içselleştirilmesi hukuk devletinin gereği olduğundan, yargının bağımsız ve tarafsızlığını ihlal eden uygulamalar ve düzenlemelerin araştırılması, kuvvetler ayrılığı ilkesini işlevsizleştiren iktidar müdahalelilerin, operasyonların araştırılması amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereği Meclis araştırması açılması gerekmektedir.